

หุ่นละครเล็ก : กรณีศึกษาวิธีการเชิด

JOE LOUIS ' S PUPPETS THEATER ; CASE STUDY OF MANIPULATER

นางสาววัชรพร

ช่างจันทร์

นางสาวโมรีรัตน์

สันติอัครธรณ

นางสาวสุจิรา

สุขวัฒน์

นางสาวจิรภา

อิงใจธรรม

นางสาววิจิตรา

เขียนนอก

นางสาวชาลินี

เปลื้องทุกข์

นางสาวสุวรรณลักษณ์

ประเสริฐ

นางสาวน้ำเพชร

ช่อนิยม

นางสาวนิพาพร

จันเอียด

นางสาวหุสลิพร

เกลี้ยงสง

เลขทะเบียน.....

วันที่.....

เลขเรียกหนังสือ.....

ศิลปนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง)

สาขาวิชานาฏศิลป์ไทยศึกษา ภาควิชานาฏศิลป์ศึกษา

คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ปีการศึกษา 2543

หอสมุดกลาง สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

Barcode.....

เลขเรียกหนังสือ.....

หนังสืออ้างอิง ใช้เฉพาะในห้องสมุดเท่านั้น

หนังสือเล่มนี้เป็นสมบัติของ

ห้องสมุดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้ใดพบเห็น

หรือเก็บไว้ ขอให้ไปส่งห้องสมุด

ด้วย จะขอบพระคุณมาก

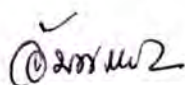
คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ อนุมัติให้ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง)

นิพนธ์ เดชชาติ วท.บ., M.A.

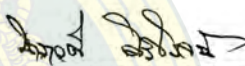
คณะบดีคณะศิลปศึกษา

คณะกรรมการสอบศิลปนิพนธ์

ประธานกรรมการ

อัมพร ไส่วัตร ศษ.บ

กรรมการ

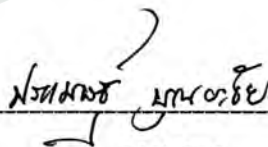
นาราวดี ศิริโรจน์ กศ.บ., กศ.ม.

กรรมการ

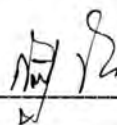
อุษา สบฤกษ์ ศษ.บ., ค.ม.

ผู้ควบคุมศิลปนิพนธ์

กรรมการ

ประเมษฐ์ บุญยะชัย กศ.บ., ศศ.ม.

กรรมการ

สุรัตน์ จงดา ศษ.บ., ศศ.ม.

หัวข้อศิลปนิพนธ์	หุ่นละครเล็ก : กรณีศึกษาวิธีการเชิดหุ่น
สาขาวิชา	นาฏศิลป์ไทย
ภาควิชา/คณะ	นาฏศิลป์ คณะนาฏศิลป์ไทยศึกษา
ปีการศึกษา	2543

บทคัดย่อ

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหุ่นละครเล็ก : กรณีศึกษาวิธีการเชิดหุ่น โดยศึกษาทางข้อมูลที่เป็นเอกสารประวัติศาสตร์ และวิธีการเชิดหุ่น สำหรับผู้ที่สนใจหรือผู้ที่มีพื้นฐานทางด้านนาฏศิลป์เพื่อนำวิธีการเชิดหุ่นไปสู่การแสดง หรือประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ คณะผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการเชิดหุ่นละครเล็กของคณะโจหลุยส์ วิธีการดำเนินงานวิจัย ได้ศึกษาในรูปแบบข้อมูลเอกสาร หนังสือต่าง ๆ และการสัมภาษณ์ผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องหุ่นได้มีการถ่ายภาพ บันทึกภาพเป็นวิดิทัศน์ เพื่อเป็นหลักฐานในการศึกษาค้นคว้าจากการศึกษาพบว่า

วิธีการเชิดหุ่นละครเล็ก จากคณะโจหลุยส์ ผู้เชิดจะต้องมีความรู้พื้นฐานทางด้านนาฏศิลป์ โขน ละคร ก่อนที่จะฝึกหัดการเชิดและ คณะผู้วิจัยได้พบอีกว่า ในการเชิดหุ่นละครเล็กจะต้องศึกษาถึงองค์ประกอบของตัวหุ่น โดยเริ่มจาก การเรียนรู้เทคนิคและวิธีการเชิด การฝึกหัดและการฝึกซ้อมหุ่นละครเล็กให้มีความชำนาญ การถ่ายทอดอารมณ์สู่ตัวหุ่น ซึ่งผู้เชิดจะต้องศึกษาถึงอารมณ์ของตัวละคร เพื่อที่จะได้ถ่ายทอดเรื่องของการแสดงไปสู่ผู้ชม ในการจัดการแสดงหุ่นละครเล็ก มีข้อจำกัด คือ เรื่องที่นำมาแสดง จะต้องเป็นตอนที่มีตัวละครน้อย เพราะในการเชิดหุ่นจะต้องใช้ผู้เชิด 3 คนต่อหุ่น 1 ตัว ทำหน้าที่คอยบังคับหุ่นให้เคลื่อนไหวไปอย่างเป็นธรรมชาติ ทำร้ายบางท่าของหุ่นละครเล็กในคณะโจหลุยส์ ยังไม่สามารถเลียนแบบท่ารำคนได้สมจริง เนื่องด้วยกลไกที่มีในตัวหุ่นมีข้อจำกัดจึงไม่สามารถทำท่าที่ละเอียดอ่อนได้ ตัวอย่าง คือ การจีบ การปะทะ จะสังเกตได้ว่าการเชิดหุ่นในรูปแบบของการแสดงนั้นหลีกเลี่ยงการออกท่าจีบ ทำให้คณะผู้วิจัยพบอีกว่า ท่ารำจะถูกปรับเปลี่ยนเพื่อให้ท่ารำมีความเหมาะสมเข้ากับตัวหุ่น ทำให้หุ่นออกท่ารำได้อย่างสวยงาม

กิตติกรรมประกาศ

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เกิดขึ้นได้เพราะการเล็งเห็นถึงเอกลักษณ์เฉพาะตัวของหุ่นละครเล็กที่มีจุดเด่นในเรื่องของวิธีการเชิดซึ่งแตกต่างจากการเชิดหุ่นชนิดอื่น ๆ ทางคณะผู้จัดทำจึงมีมติในการทำศิลปนิพนธ์เรื่องหุ่นละครเล็ก โดยเน้นถึงการศึกษาวิธีการเชิดหุ่นเป็นสำคัญ จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลตลอดจนการฝึกปฏิบัติจริง เป็นระยะเวลาประมาณ 5 เดือน จากการทำงานที่ผ่านมาได้ประสบปัญหาและอุปสรรคในงานศิลปนิพนธ์ที่จัดทำขึ้น จนกระทั่งคณะผู้วิจัยได้พยายามปรับปรุงและแก้ไขปัญหาให้ลุล่วงเป็นผลสำเร็จ

ทั้งนี้เพราะได้รับการอนุเคราะห์และสนับสนุนตลอดจนการให้คำแนะนำต่างๆ จากบุคคลที่มีรายนามดังต่อไปนี้

ขอขอบคุณ คุณดาสมใจ คุณยายบัวผัน จิตรพิทักษ์เลิศ , คุณสมชาย จิตรพิทักษ์เลิศ คุณวิชา ศุภกิจโกศล , คุณจิตวรรณ ศุภกิจโกศล , คุณสรชัย ผู้จัดการปั้มน้ำมันพนมวัน ผู้สนับสนุนทุนในการทำศิลปนิพนธ์

ขอขอบคุณ คณะกรรมการเมืองเพชร ที่ให้คำปรึกษาและแนะนำในการติดต่อประสานงานกับทางคณะโจหลุยส์ เรียบเตอร์

ขอขอบคุณ คณะโจหลุยส์ เรียบเตอร์ ที่ได้ให้ความรู้ ข้อมูลและกรุณาเวลาอันมีค่ามาทำการฝึกหัดวิธีการเชิดหุ่นละครเล็ก ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการบันทึกเทปวีดิทัศน์การฝึกหัดเชิดหุ่นละครเล็กขึ้นพื้นฐานจนพัฒนามาเป็นรูปแบบของการแสดง

ขอขอบคุณอาจารย์สาโรจน์ เพชรมณี ที่ให้การช่วยเหลือในการบันทึกภาพเป็นอย่างดีสำหรับนำมาประกอบการนำเสนอข้อมูลในการทำศิลปนิพนธ์

ขอขอบคุณ อาจารย์สุรัตน์ จงดา , อาจารย์ประเมษฐ์ บุญยะชัย กรุณาเป็นที่ปรึกษาด้านการวิเคราะห์ข้อมูล แนะนำ แก้ไขปัญหาและนำเสนอวิธีการเรียบเรียงข้อมูลแก่ผู้จัดทำศิลปนิพนธ์

ประโยชน์และคุณค่าของศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ คงเกิดแก่ท่านผู้อ่านและผู้ที่มีความสนใจจะทำการศึกษาค้นคว้าในเรื่องหุ่นละครเล็ก คณะผู้จัดทำหวังว่าทุกท่านจะได้มีส่วนร่วมในการช่วยกันอนุรักษ์มรดกชิ้นนี้อันเป็นภูมิปัญญาไทยให้คงอยู่คู่คนไทยสืบไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญภาพ	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	2
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	2
1.4 วิธีดำเนินการวิจัย	3
1.5 แหล่งข้อมูลในการค้นคว้า	3
1.6 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	4
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
3 ความเป็นมาของหุ่นละครเล็ก	11
3.1 ลักษณะหุ่นละครเล็ก : โจหลุยส์	14
3.2 ผู้สืบทอดหุ่นละครเล็ก	14
3.3 โจหลุยส์ เรียร์เตอร์	15
3.4 ลักษณะพิเศษของหุ่นละครเล็ก	16
4 กรรมวิธีและขั้นตอนในการประดิษฐ์หุ่นละครเล็ก	17
4.1 ขั้นตอนการสร้างหุ่นละครเล็ก	17
4.2 การประดิษฐ์สีราภรณ์	27
4.3 เทคนิคและกลไกหุ่นละครเล็ก	28

4.4 การประดิษฐ์พัสดราภรณ์	30
5 องค์ประกอบของหุ่นละครเล็ก	34
5.1 เทคนิคและวิธีการเชิด	36
5.2 การฝึกหัดและการฝึกซ้อม	38
5.3 วงปีพาทย์ที่ใช้ประกอบการแสดงหุ่นละครเล็ก	41
5.4 การถ่ายทอดอารมณ์สู่ตัวหุ่น	42
5.5 พัฒนาการเชิดหุ่นสู่การแสดง	42
6 เปรียบเทียบการนำเสนอทำรำ	44
7 สรุป อภิปราย เสนอแนะ	64
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	70
ภาคผนวก ก.	71
ภาคผนวก ข.	81
ภาคผนวก ค.	102
ประวัติผู้เขียน	106

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ภาพขั้นตอนการปั่นหัวหุ่น	18
2 ภาพการทำหัวหุ่น	19
3 ภาพการปั่นหน้าและตกแต่ง	20
4 ภาพการขัดผิว	21
5 การประดิษฐ์หู	22
6 วัสดุในการทำแม่พิมพ์	23
7 การติดลายหรือประดับลาย	24
8 การลงสี	25
9 การทาสีเขียนหน้า	26
10 การติดลูกตา	27
11 เทคนิคและกลไกตัวหุ่นละครเล็ก (1)	29
12 เทคนิคและกลไกตัวหุ่นละครเล็ก (2)	30
13 การประดิษฐ์พัสดราภรณ์	31
14 อุปกรณ์การปักผ้า	31
15 วิธีการปักผ้า (1)	32
16 วิธีการปักผ้า (2)	33
17 วิธีการปักผ้า (3)	33
18 คอ	34
19 ลำตัว	35
20 แขน	35
21 ขา	36
22 ผู้เชิดคนที่ (1)	39
23 ผู้เชิดคนที่ (2)	39

24	ผู้เชิดคนที่ (3)	40
25	ลักษณะท่าราชของคณคัวพระ (ท่าเท้าฉาก)	45
26	ลักษณะท่าราชของหุ่น (ท่าเท้าฉาก)	45
27	ลักษณะท่าราชของคณคัวพระ (ท่าเงื้อ)	46
28	ลักษณะท่าราชของหุ่น (ท่าเงื้อ)	46
29	ลักษณะท่าราชของคณคัวพระ (ท่าร่ำร้าย)	47
30	ลักษณะท่าราชของหุ่น (ท่าร่ำร้าย)	47
31	ลักษณะท่าราชของคณคัวนาง (ท่าเสร์)	48
32	ลักษณะท่าราชของหุ่น (ท่าเสร์)	48
33	ลักษณะท่าราชของคณคัวนาง (ท่ารัก)	49
34	ลักษณะท่าราชของหุ่น (ท่ารัก)	49
35	ลักษณะท่าราชของคณคัวนาง (ท่าอาย)	50
36	ลักษณะท่าราชของหุ่น (ท่าอาย)	50
37	ลักษณะท่าราชของคณคัวนาง (ท่ายิ้ม)	51
38	ลักษณะท่าราชของหุ่น (ท่ายิ้ม)	51
39	ลักษณะท่าราชของคณคัวนาง (ท่าสอคสร้อย)	52
40	ลักษณะท่าราชของหุ่น (ท่าสอคสร้อย)	52
41	ลักษณะท่าราชของคณคัวยักษ์ (ท่าโกรธ)	53
42	ลักษณะท่าราชของหุ่น (ท่าโกรธ)	53
43	ลักษณะท่าราชของคณคัวยักษ์ (ท่าผาลา)	54
44	ลักษณะท่าราชของหุ่น (ท่าผาลา)	54
45	ลักษณะท่าราชของคณคัวยักษ์ (ท่าเณดฉิน)	55
46	ลักษณะท่าราชของหุ่น (ท่าเณดฉิน)	55
47	ลักษณะท่าราชของคณคัวยักษ์ (ท่ายิ้ม)	56
48	ลักษณะท่าราชของหุ่น (ท่ายิ้ม)	56
49	ลักษณะท่าราชของคณคัวยักษ์ (ท่าเงิน)	57
50	ลักษณะท่าราชของหุ่น (ท่าเงิน)	57
51	ลักษณะท่าราชของคณคัวฉิง (ท่าอาย)	58
52	ลักษณะท่าราชของหุ่น (ท่าอาย)	58
53	ลักษณะท่าราชของคณคัวฉิง (ท่าโกรธ)	59

54	ลักษณะทำร้ายของหุ่น (ทำโกรธ)	59
55	ลักษณะทำร้ายของคนตัวลิง (ทำเงื่อ)	60
56	ลักษณะทำร้ายของหุ่น (ทำเงื่อ)	60
57	ลักษณะทำร้ายของคนตัวลิง (ทำผาสา)	61
58	ลักษณะทำร้ายของหุ่น (ทำผาสา)	61
59	ลักษณะทำร้ายของคนตัวลิง (ทำรัก)	62
60	ลักษณะทำร้ายของหุ่น (ทำรัก)	62
61	นายแกร ศัพทวนิช	72
62	นายสาคร ยังเขียวสด	76
63	ทำร้ายพระรามตามกวาง	82
64	ทำร้ายพระรามตามกวาง	83
65	ทำร้ายพระรามตามกวาง	84
66	ทำร้ายพระรามตามกวาง	85
67	ทำร้ายพระรามตามกวาง	86
68	ทำร้ายพระรามตามกวาง	87
69	ทำร้ายพระรามตามกวาง	88
70	ทำร้ายพระรามตามกวาง	89
71	ทำร้ายพระรามตามกวาง	90
72	ทำร้ายพระรามตามกวาง	91
73	ทำร้ายพระรามตามกวาง	92
74	ทำร้ายพระรามตามกวาง	93
75	ทำร้ายพระรามตามกวาง	94
76	ทำร้ายพระรามตามกวาง	95
77	ทำร้ายพระรามตามกวาง	96
78	ทำร้ายพระรามตามกวาง	97
79	ทำร้ายพระรามตามกวาง	98
80	ทำร้ายพระรามตามกวาง	99
81	ทำร้ายพระรามตามกวาง	100
82	ทำร้ายพระรามตามกวาง	101
83	หุ่นละครเล็ก พระ นาง ยักษ์ ลิง	103

84	ตัวเบ็ดเตล็ดคณะ โจหลุยส์	104
85	เบื้องหลังการฝึกวิธีการเจดุน ที่โจหลุยส์เชียร์เตอร์	105

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันศิลปะการบันเทิงในรูปแบบของการแสดงได้เกิดขึ้นมากมายตามกระแสของความต้องการของมนุษย์ และสังคมอยู่ตลอดเวลา ผสมกับค่านิยมของคนไทยที่มีการยอมรับและตอบรับในศิลปะการบันเทิง ในรูปแบบของการแสดงแบบศิลปะการแสดงที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งในสมัยโบราณมีการแสดงมหรสพเพื่อการบันเทิง 2 รูปแบบ คือการแสดงที่ใช้คนแสดงจริงๆ ได้แก่ โขน ละคร และการแสดงที่ใช้หุ่นแสดงแทนคนจริง การแสดงมหรสพทั้ง 2 รูปแบบนี้ ได้มีการพัฒนาไปตามยุคสมัย จนกระทั่งในปัจจุบันกลายเป็นธุรกิจด้านความบันเทิงแพร่หลายในเมืองไทย จึงทำให้การแสดงมหรสพดั้งเดิมของไทยจึงได้เสื่อมความนิยมลงไปเป็นลำดับ การแสดง เช่น โขนและละคร ในปัจจุบันยังพอลาได้ แต่การแสดงหุ่นแทบจะสูญหายไปเลยทีเดียว

หุ่นเป็นมรดกทางศิลปะอย่างหนึ่งที่สืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณกาลจนถึงกระทั่งปัจจุบัน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ทำให้ศิลปิน ได้ศึกษาทดลองความคิดในเรื่องที่เกี่ยวกับ ทรวดทรง สีสด ท่าทาง และการเคลื่อนไหว การแสดงหุ่นยังเป็นที่นิยมอย่างกว้างขวางทุกมุมโลก เรื่องที่นำมาแสดงมักจะเป็นประเภทนิยายปรัมปรา เป็นเรื่องเกี่ยวกับอิทธิฤทธิ์ หรืออภินิหาร ตลอดจนเรื่องพื้นบ้านที่สนุกสนานในแต่ละท้องถิ่นซึ่งเล่าสืบทอดกันมา

การแสดงหุ่นเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่สืบทอดกันมายาวนาน บางสมัยก็เป็นที่นิยมอย่างมาก แต่บางสมัยก็ซบเซาจนเกือบจะสูญหาย อย่างไรก็ตามจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ทำให้ทราบว่าการเล่นหุ่นเริ่มมีขึ้นในสมัยที่กรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2171 – พ.ศ. 2246 หรืออยู่ในสมัยอยุธยาตอนกลางนั่นเอง (ณรงค์สุข ไพโรพินุลยกิจ , 2541 : หน้า 11) การละเล่นหุ่นพัฒนาต่อมาจากกลายเป็นมหรสพของชาวบ้าน เช่น หุ่นกระบอก หุ่นเล็ก และหุ่นละครเล็ก

หุ่นละครเล็กเป็นมหรสพที่มีเอกลักษณ์อยู่ที่ลีลาการเคลื่อนไหวของผู้เชิดในการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกสู่ตัวหุ่น เหมือนให้หุ่นมีชีวิตจริงราวกับใช้คนแสดงจริงๆ เพราะในการแสดงหุ่นจะต้องประกอบด้วย การรำร้อง การขับร้อง และเจรจา ตามเนื้อเรื่องประสานสอดคล้องกับดนตรีเพื่อให้เกิดความบันเทิงใจแก่ผู้ชม

เหตุผลที่คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเรื่องหุ่นละครเล็ก เนื่องจากหุ่นละครเล็กมีเอกลักษณ์
 ในด้านการเชิดหุ่นที่แตกต่างไปจากการเชิดหุ่นชนิดอื่น ลักษณะการเชิดหุ่นละครเล็กจะใช้ผู้เชิด 3 คน
 ต่อหุ่น 1 ตัว โดยผู้เชิดทั้ง 3 คน จะต้องรวมใจเป็นหนึ่งเดียวกันเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ไปสู่ตัวหุ่น
 เหมือนกับทำให้หุ่นมีชีวิตจริง สามารถเคลื่อนไหวอากัปกริยาต่างๆ ได้คล้ายกับคนจริงมากที่สุด
 คณะผู้จัดทำจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของศิลปะการเชิดหุ่นละครเล็กประกอบกับยังมีผู้ที่ทำการศึกษา
 ค้นคว้าในเรื่องหุ่นละครเล็กน้อยมาก

ในศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาและค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องของหุ่น โดยจะเน้น
 เรื่องของการศึกษาวิธีการเชิดหุ่นละครเล็กเป็นหลัก ด้วยความคิดและเหตุผลเนื่องจากมีผู้ที่ทำการ
 ศึกษาค้นคว้าในเรื่องของหุ่นละครเล็กน้อยมาก ทางคณะผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของหุ่น
 ละครเล็ก จึงได้ทำการศึกษาถึงวิธีการเชิดหุ่นละครเล็กเพื่อนำไปประกอบในกระบวนการเรียนรู้ใน
 ศิลปการแสดงที่ใช้หุ่นแสดงแทนคน เพื่อเป็นการส่งเสริมสำหรับผู้ที่มีพื้นฐานในด้านโจน – ละคร
 หรือผู้ที่มีความสนใจได้ศึกษาถึงวิธีการเชิดได้ปฏิบัติจริง

ในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญของศิลปะในการเชิดหุ่นละครเล็ก จึงได้นำเสนอ
 ในรูปแบบนาฏศิลป์ไทย ในลักษณะการนำเสนอผลงานที่ได้เรียนรู้ถึงวิธีการเชิดหุ่นละครเล็กจาก
 บทพระราชนิพนธ์ในเรื่องรามเกียรติ์ ตอน พระรามตามกวาง ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงศิลปะของ
 ผู้เชิดที่จะถ่ายทอดอารมณ์สู่ตัวหุ่น และบ่งบอกให้เห็นถึงแนวทางการอนุรักษ์มรดกไทยให้อยู่คู่กับ
 สังคมไทยตลอดไป.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลทางทฤษฎีที่เกี่ยวกับเรื่องของหุ่นและศึกษาถึงวิธีการเชิดหุ่นใน
 ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติ
2. เพื่อไปประกอบใช้ในการศึกษาสำหรับผู้สนใจหรือผู้ที่มีพื้นฐานทางด้านโจน – ละคร
 จะได้เป็นแนวทางสำหรับการฝึกหัดวิธีการเชิดหุ่น
3. เพื่อจะได้พัฒนาไปสู่การแสดงหรือสามารถนำความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับเรื่องของหุ่นทั้ง
 ภาทฤษฎีและภาคปฏิบัตินำไปประยุกต์ให้กับกระบวนการเรียนการสอนในรูปแบบบูรณาการใน
 รายวิชาต่างๆ ได้ตามความเหมาะสม

ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาเรื่องหุ่นละครเล็ก เฉพาะวิธีการเชิดหุ่นจาก คณะ โจอฤทธ์ เรียร์เตอร์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและหนังสือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของหุ่น
2. ถ่ายภาพเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาประกอบในงานวิจัย
3. ศึกษาวิธีการเชิดหุ่นละครเล็กจากคณะ โจหลุยส์โดยตรง เพื่อพัฒนาไปสู่รูปแบบของการแสดงหรือสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสม
4. ฝึกแม่ทำพื้นฐานตลอดจนการให้คำแนะนำต่างๆ ในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาไปสู่รูปแบบของการแสดงโดยบันทึกภาพวิดีโอทัศนในการนำเสนอ
5. นำเสนอผลงานในการเชิดหุ่นละครเล็กในเรื่องรามเกียรติ์ ตอน พระรามตามกวาง โดยจัดรูปแบบการแสดงสื่อให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างคนกับหุ่น

แหล่งข้อมูลในการค้นคว้า

ในการค้นคว้าแหล่งข้อมูลคณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าและการฝึกปฏิบัติโดยกระทำเป็น 2 แบบ ดังนี้

1. ภาคทฤษฎี

ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและหนังสือต่างๆ จากห้องสมุดวิทยาลัยนาฏศิลป์, หอสมุดปรีดี พนมยงค์, สถาบันวิทยบริการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หอสมุดแห่งชาติ

2. ภาคสนาม

2.1 ฝึกปฏิบัติการเชิดหุ่นละครเล็กจากคณะ โจหลุยส์ เรียบเตอร์

2.2 สัมภาษณ์ผู้ที่มีความรู้และเกี่ยวข้องกับหุ่นละครเล็ก

คุณพิสูตร ยังเขียวสด	มีความสามารถในการด้านการเชิดหุ่น และเป็นผู้บริหารงานด้านการแสดง
คุณสุรินทร์ ยังเขียวสด	มีความสามารถในการเขียนบท และการเชิดหุ่น
คุณนฤทธิ์ ยังเขียวสด	มีความสามารถในการด้านการเดิน โขน และการเชิดหุ่น (โขนยักษ์)
คุณระพิน คงคำ	มีความสามารถในการด้านการเดิน โขน และการเชิดหุ่น (โขนลิง)
คุณเจริญ สังข์สวน	มีความสามารถในการด้านการเดิน โขน และการเชิดหุ่น (โขนยักษ์)

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ศึกษาข้อมูลที่ทำกรวิจัยและเก็บรวบรวมเอกสารและข้อมูลต่างๆ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคสนาม โดยมุ่งกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาจากคณะโจหลุยส์โดยตรง โดยนำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงในการดำเนินงานการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการฟื้นฟู และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของไทยให้คงอยู่และสืบสานต่อไป
2. เป็นการส่งเสริมและเผยแพร่ภูมิปัญญาของศิลปินพื้นบ้านของไทย เพื่อเป็นแรงผลักดันให้กับผู้ที่มีความสามารถ และมีความคิดสร้างสรรค์นำไปสู่การพัฒนาผลงานเกี่ยวกับหุ่นละครเล็กต่อไป
3. เพื่อประมวลความรู้ในเรื่องความเป็นมาของหุ่น ตลอดจนการถ่ายทอดในการฝึกปฏิบัติในภาคสนาม คือ ได้ความรู้เพิ่มเติมจากการสัมภาษณ์ ได้ลงมือปฏิบัติจริงในเรื่องของการเชิดหุ่นละครเล็ก เพื่อจะได้เป็นแนวทางที่จะนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนได้นอกเหนือจากการแสดง
4. เพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าในเรื่องของหุ่นละครเล็กในการทำวิจัยต่อไป

คำนิยามศัพท์

หุ่น คือ แบบ รูป ตุ๊กตา รูปปั้น รูปแกะสลัก หรือรูปแบบที่จำลองมาจากของจริง ด้วยการปั้น แกะสลัก ที่ทำโกลนไว้เพื่อเป็นแบบชั่วคราว ถ้าจัดในรูปแบบการแสดง คือ ชื่อที่ใช้เรียกในการแสดงมหรสพชนิดหนึ่ง

ละครเล็ก เป็นการแสดงชนิดหนึ่ง มีผู้เชิดคอยบังคับหุ่นให้เคลื่อนไหว ลักษณะของหุ่นละครเล็ก คือมีหัว แขน ขา มือครบ สูงประมาณ 1 เมตร แต่งกายยืนเครื่องแบบโขนละคร สามารถเคลื่อนไหวได้ทุกส่วนเหมือนคน โดยมีผู้เชิดจำนวน 3 คน ต่อหุ่น 1 ตัว

รอก คือ กลไกที่ใช้ในการบังคับหุ่นในส่วนคอและมือ รอกมี 2 ชนิด ได้แก่

รอกที่คอ สามารถบังคับให้หุ่นพยักหน้าหุ่นขึ้นลง หันซ้าย หันขวา

รอกข้อมือ จะอยู่ที่ไม้สำหรับเป็นแกนบังคับข้อมือ หักข้อมือและชี้นิ้ว

กระดาช คือ วัสดุที่นำมาใช้ในการสร้างหุ่น โดยนำมาปิดแบบเปเปอร์มาเช่ ซึ่งข้อจำกัดของคณะโจหลุยส์จะใช้กระดาชถุงปูนดาเลื่อ เพราะมีคุณสมบัติคงทนต่อการใช้งาน